

OBS! Den upplaga av jubileumsskriften som trycktes 2011 ser annorlunda ut än den här digitala upplagan. Båda upplagorna har utgått från samma grund men den tryckta var anpassad för just tryckning, medan den här nyligen anpassats för att publiceras digitalt som pdf-dokument. Det finns även mindre bitar som har utgått.

40 år

1971 - 2011

Några medlemmar i PRO Valbo lär om typ 2-diabetes i studiecirkeln Diabetesskolan. Från v Ing Britt Holmblad, Nancy Gilberg, Bengt-Olof Stenlund, Birgitta Berggren, Sören Svensson, Lilly Nordh och Elvi Hammarström, 2009

PRO Valbo fyller 40 år i år. Det är ingen hög ålder för en PRO-förening. Det finns föreningar i vår omgivning som redan firat 60 år. PRO som organisation startade verksamheten 1942, för snart 70 år sedan.

Föreningen bildades den 26 mars 1971 vid ett möte i Kommunhuset. 25 medlemmar anslöt sig direkt och vid årets slut var medlemsantalet 81 st. De närvarande vid mötet beslöt enhälligt att "PRO är den organisation som bäst tillvaratar pensionärernas intressen och arbetar för förbättringar och pensionärernas berättigade krav".

De gångna 40 årens omfattande verksamhet visar att föreningen har varit behövd och till stor nytta och glädje för medlemmarna. Det har varit en stark utveckling både vad gäller antal medlemmar och av genomförda aktiviteter. Under åren har det utförts ett omfattande ideellt arbete inom föreningen till gagn både för medlemmarna och samhället.

PRO Valbo kommer utan tvekan att behövas också i framtiden. Framförallt för att med olika aktiviteter skapa mötesplatser där pensionärer kan utöva sitt intresse och finna gemenskap bland likasinnade. PRO som organisation behövs för att på olika politiska nivåer framföra pensionärernas önskemål och behov, eftersom nästan ingen annan tar på sig den rollen.

Föreningen bildas

PRO Valbo firar i år 40 år. Föreningen bildades den 26 mars 1971 vid ett möte i Kommunhuset i Valbo. 25 medlemmar anslöt sig direkt varav två medlemmar från andra PRO-föreningar.

En interimsstyrelse hade arbetat en tid före beslutet och tagit kontakt med PRO:s distriktsorganisation och med redan etablerade PRO-föreningar i Gävleområdet. Detta för att få mera information om vad pensionärsorganisationen PRO stod för och för att få stöd i praktiska frågor vid bildandet och kanske också ekonomisk hjälp. PRO som organisation hade då verkat sedan 1942 - i nästan 30 år. I Gävle kommun finns föreningar som bildades redan vid den tiden.

PRO är, då som nu, en organisation som är öppen för samtliga pensionärer. PRO har som inriktning att aktivt medverka "i en samhällsutveckling som ger ekonomisk trygghet, god vård och omsorg och en god livsmiljö för pensionärerna". På föreningsnivå skall PRO bli "verka för gemenskap och vara till gagn för medlemmarna genom att ordna möten, studier och kulturell verksamhet" PRO hade 1971 ca 1 100 föreningar över hela landet och ca 270 000 medlemmar. I dag finns ca 1 550 föreningar med omkring 405 000 medlemmar.

Vid det första mötet informerade representanter från distriktsstyrelsen och PRO Forsbacka. Herrarna Hägg från Bomhus och Boman från Forsbacka redogjorde för PRO:s stadgar och hur man arbetade för sina medlemmar. De närvarande vid mötet beslöt sedan enhälligt att "PRO är den organisation som bäst tillvaratar pensionärernas intressen och arbetar för förbättringar och pensionärernas berättigade krav". Det beslutades enhälligt att bilda en förening - PRO Valbo - och att ansluta sig till Pensionärernas Riksförbund - PRO.

Den nybildade föreningen erhöll vid starten anslag till startkapital om totalt 1600 kr från flera bidragsgivare. PRO-distriktet bidrog med 300 kr, Gävle samorganisation med 100 kr, Valbo Arbetarkommun 500 kr, Mackmyra Sulfits sociala fond 200 kr och en privat givare 500 kr för anskaffande av en högtalaranläggning.

Föreningens verksamhet under de gångna 40 åren

40 år är inte en särskilt lång tidsperiod, men ändå tillräckligt lång för att ingen av föreningens nuvarande medlemmar skall kunna berätta för oss vad som hände de första årtiondena. Vi får därför förlita oss på verksamhetsberättelser och protokoll. Vi sänder därför en tacksamhetens tanke till de som varit framsynta och sett till att dessa dokument sparats.

En jubileumsskrift får inte bli allt för omfattande och innehållsrik. Men får för den skull inte missa sitt huvudsyfte - att ge en bild av föreningens verksamhet och de eventuella förändringar som skett under 40-årsperioden. I den avsikten har kommittén valt att dels närmare betrakta hela verksamhetens omfattning under ett år i mitten av varje tioårsperiod, dels följa upp några viktiga verksamheter inom föreningen under hela 40-årsperioden.

Vi har valt att referera till verksamheten under startåret 1971 och därefter åren 1976, 1986, 1996 och 2006. Det vi följer upp är omfattningen av mötesverksamheten, studie- och friskvårdsverksamheten, reseverksamheten, medlemsantal, ekonomin och viktiga händelser inom föreningen. För att få en koppling till samhället i övrigt omnämns några viktiga händelser i vår kommun och på riksnivå som inträffade dessa år.

År 1971

Som tidigare nämnts startade föreningen sin verksamhet i mars 1971. **Styrelsen** bestod av Gottfrid Bror ordförande, Anders Eriksson kassör, Hilda Andersson sekreterare, Johan Åberg studieorganisatör samt ytterligare två ledamöter och två suppleanter.

Föreningen kom igång med verksamheten på ett bra sätt under året. Medlemsmötena hölls i Kommunhuset liksom flera andra sammankomster. De egna musikanterna och sångkören bjöd på uppskattad underhållning på mötena. Forsbackaföreningens gymnastikgrupp och Reso medverkade på novembermötet. Socialdemokratiska kvinnoklubben inbjöd till luciafirande i Kommunhuset den 13 dec. Den egna syföreningen bjöd på gröttfest på Forsbacka värdshus den 27 dec. De första årens medlemsmöten avslutades ofta med nationalsången och därefter följde en timmes dans. Medlemsantalet ökade från 25 till 81 personer under året.

Fyra studiecirklar i Träterapi, Pensionären i 70-talets samhälle, Mötesteknik och Friskare liv genomfördes med 44 deltagare. En sångkör med 26 deltagare under ledning av Gunhild Pettersson bildades. Hon blev

*Sångkören
under ledning
av Gunhild
Pettersson*

sångkörens ledare under 24 år. 16 medlemmar deltog i motionsgymnastik. En syförening bildades under sensommaren. Den satte igång med stor energi och kunde redan i november hålla auktion på sina alster. Syföreningen svarade också för kaffeserveringen under mötena.

Resor och utflykter företogs i stor omfattning redan det första året. Endagsresor med buss gick till Hälsingland, Furuvik och Gysinge. Gemensamma resor företogs till Folkparken på pensionärsträffar vid två tillfällen och till

teatern vid två tillfällen. Inför julhandeln bjöd Konsum på bussresa till Valbo Köpcenter.

Föreningens omsättning under året uppgick till 11 213 kr och det egna kapitalet vid årets slut var 1 510 kr. Det innebar att årets verksamhet lämnade ett överskott på 10 kr vilket får anses vara ett bra resultat ett första år med hänsyn till den omfattande verksamhet som startades.

Förutom att PRO Valbo bildades detta år hände andra minnesvärda saker i samhället. Valbo upphörde som egen kommun och inlemmades i Gävle kommun från 1 januari. Om det var bra eller inte diskuterades länge bland Valboborna. Riksdagen flyttade in i Nya Riksdagshuset vid Sergels torg.

År 1976

Föreningen är nu inne på sitt 5:e år. I styrelsen var Alfred Engvall ordförande, John Linde kassör, Lisa Westholm sekreterare och Axel Wahlman studieorganisatör. Dessutom fanns ytterligare två ordinarie ledamöter och två suppleanter. Medlemsantalet ökade med 25 till 190 medlemmar under året.

Nio medlemsmöten hölls i Kommunalhuset. De egna musikanterna och sångkören underhöll. Damerna med stjärngossar ordnade luciafirandet vilket uppskattades genom livliga applåder. Det förekom också andra sammankomster som surströmmingskiva och underhållning av Lions i Ludvigsbergsskolan. Gävle teater besöktes vid ett tillfälle.

Studieverksamheten förde detta år en tynande tillvaro. Styrelsen uttrycker "att studielusten är svag". Endast en cirkel genomfördes - "En bygd i förvandling". Styrelsen uttryckte förhoppningen att studieintresset skulle bli bättre 1977. När det gäller **motion** var det inte mycket bättre. Många deltog i gymnastik och man gick motionsbingo, som Arbetarbladet och Korpen anordnade. Sommartid anordnades cykelturer.

Endagsresor företogs till Kungsgårdens värdshus, Voxna Herrgård med vaxkabinettet, Hofors fjällstuga, Granstanda, med knytkalas, Kungsfors Herrgård mystisk resa och Valborundan.

Omsättningen under året var 19 982 kr och det egna kapitalet vid årets slut 4 027 kr.

I rikspolitiken förlorade socialdemokraterna riksdagsvalet till den borgerliga oppositionen. Statsminister blev Torbjörn Fälldin från centerpartiet.

År 1986

Det hade nu gått femton år sedan föreningen bildades. Styrelsens ordförande var Erik Carlsson, kassör Anna-Lisa Hessman, sekreterare Gustav Harnesk, studieorganisatör Bror Lindqvist. Ytterligare två ordinarie medlemmar fanns i styrelsen och tre styrelsesuppleanter. Medlemsantalet ökade under året med 9 till 202 medlemmar.

Föreningen hyrde sedan några år en egen expeditionslokal i Valbo Centrum.

Nio medlemsmöten hölls i Kommunhuset. Sångkören medverkade med underhållning. På flera möten medverkade även underhållare utifrån. Andra sammankomster som grötfesten, äggsexan och surströmmingsskivan, som nu blivit tradition, hölls i Kommunhuset med ett 80-tal medlemmar vid varje tillfälle.

Åtta studiecirkel om landskapen Hälsingland och Värmland lästes under året. Två kulturgrupper i sång och två grupper i sömnad och stickning pågick. Motionsverksamhet bedrevs i olika former t ex cykling, promenader, minigolf, pensionärgymnastik, simning, vattengymnastik. Danskommittén ordnade 10 dansaftnar med ca 120 deltagare vid varje tillfälle.

Flera resor anordnades under året varav fyra endagsresor till olika platser. Lönnåkonserten "Julton" i Sundsvall bevistades under en tvådagarsresa. Värmland besöktes under en tredagarsresa med 46 deltagare som före resan lärt sig om landskapet i en studiecirkel. Syföreningen bjöd 46 äldre och rörelsehindrade pensionärer på bussresa och lunch på Älvkarleö brukshotell.

Omsättningen under året uppgick till 77 485 kr. Det egna kapitalet var vid årets slut 7 779 kr.

Under det första halvåret 1986 inträffade två mycket tragiska händelser i vår närhet. Vår dåvarande statsminister Olof Palme mördades brutalt med ett pistolskott när han och hustrun Lisbet promenerade på Sveavägen i Stockholm den 28 februari. Lisbet Palme undgick med en hårsman att gå samma öde till mötes. Någon gärningsman har ännu inte kunnat gripas och fällas för dådet. Landet var i chocktillstånd en längre tid efter dådet.

I slutet av april havererade kärnkraftverket Tjernobyl i Ukraina i dåvarande Sovjetunionen. Radioaktivt avfall spreds över stora delar av Europa. I Sverige, drabbades huvudsakligen Norrland. Gävletrakten blev bland de värst drabbade. Hobbyverksamheter ute i naturen som jakt, fiske, bär- och svampplockning blev lidande av huvudsakligen nedfallet radioaktivt cecium. Än i dag är radioaktivitet ett bekymmer i insjöfisk och svamp från vissa områden.

År 1996

Föreningen hade nu verkat i 25 år. Styrelsen bestod av Bengt G Svensson ordförande, Barbro Lundh kassör, Hildur Blomkvist sekreterare och Ann-Britt Rosén studieorganisatör samt ytterligare tre ordinarie ledamöter och en adjungerad, Erik Carlsson, som tidigare under en längre tid varit ordförande i föreningen. Det fanns tre ersättare (tidigare benämning var suppleant) i styrelsen.

Antalet medlemmar ökade under året med 18 till 368.

Under året hölls åtta medlemsmöten i Mikaelsgården – Valbo kyrkas församlingsgård. Medlemsmötena hade flyttats till Mikaelsgården 1991 då den var nyuppförd. För underhållningen på mötena svarade i första hand föreningens egna förmågor - sångkören och Instrumentalisterna. Sven Norin var inne på sitt andra år som körledare, vilket enligt verksamhetsberättelsen "inneburit en förnyelse för kören". Sven leder

ännu i dag vår sångkör på ett förtjänstfullt sätt. Instrumentalisterna hade verkat i några år under Uno Brinks ledning. Flera utomstående underhållare bidrog också. Information lämnades på flera möten om de företagna nedskärningar i välfärden, som också drabbat pensionärerna. Strokeföreningen informerade på ett möte.

Studieverksamheten hade ökat i omfattning. Arton studiecirklar genomfördes i bl a engelska, gitarr, landskapet Medelpad, matlagning för herrar, seniordans, konstsömnad, körsång, och om "Folketro och folkseder".

Motionsverksamheten hade brist på ledare vilket medförde att motionsgymnastiken och vattengymnastiken upphörde. Cykelturer anordnades med relativt gott deltagande. Åtta motionsdanser hölls i Kommunhuset med god anslutning även från andra PRO-föreningar.

Tre endagsresor och en tvådagarsresa till Medelpad-Ångermanland genomfördes. De nedskärningar i välfärden som skett blev nu alltmer märkbara genom färre deltagare vid arrangemang av resor.

25-årsjubiléet firades med "Öppet hus" på Furugården den 24 april och med en jubileumsfest på Stadshuset den 12 maj. Till "Öppet hus" kom fler än 200 besökare som underhölls av dragspelarna Sven och Inge, Valbo dragspelsklubb, Stickans Dansotek, sångkören, Seniordansarna, Instrumentalisterna samt sångduon Uno och Anita. Festen i Stadshuset bjöd på god mat och bra underhållning samt tal och gåvor från Gävle kommun, PRO-riksorganisationen, PRO- distriktet och PRO-föreningarna i Forsbacka och Hedesunda. Fem medlemmar erhöll PRO:s förtjänstmärke för goda föreningsinsatser.

Föreningens omsättning under året var 490 865 kr och det egna kapitalet vid årets slut uppgick till 75 617 kr. Försäljning av två lotterier på Köpcentrum och lotter till det populära TV-spelet Bingolotto bidrog på ett påtagligt sätt till föreningens goda ekonomi. Föreningen hade i början av 1990-talet inrättat en Jubileumsfond som det under åren avsattes överskottsmedel till. Vid början av året uppgick tillgångarna till 47 196 kr.

Väntjänsten i Valbo bildas under året i samarbete med Svenska Kyrkan, PRO Valbo, Röda Korset och SPF. Väntjänsten har fortfarande sin lokal på Furugården och vänder sig till samtliga gamla i Valbo. Genom telefonjour förmedlas besök, ledsagning och sådan hjälp som ligger utanför Omsorgsförvaltningens område. I Knutboden säljs hemslöjdsalster mm.

Gävle stad firade 550-årsjubileum med festligheter under sommaren. Föreningens sångkör bildade tillsammans med PRO-ettans sångkör en gemensam kör som underhöll på Estraden och Rådhusorget. Tre medlemmar deltog som guider. Föreningen bidrog med personal i den utställningsmonter som ordnades tillsammans med omsorgsförvaltningen.

År 2006

Efter 35 år har PRO Valbo växt sig allt större och har nu 748 medlemmar – en ökning med 19 sedan föregående år.

Föreningens styrelse bestod av Mats Emanuelsson ordförande, Sture Vestin kassör, Ing-Britt Holmblad sekreterare, Björn Pettersson studieorganisatör samt ytterligare fem ordinarie ledamöter och tre ersättare.

*Styrelsen
sammanträdde
vid Öjaren i
augusti 2006*

Nio medlemsmöten hölls under året. Medlemsmötena hölls sedan ett år tillbaka åter i Kommunhusets stora sal. Information från riksorganisationen, distriktet och samorganisationen i aktuella pensionärsfrågor och föreningens verksamhet var stående punkter på dagordningen. Det informerades återkommande om Gävle kommuns planer på att sälja Kommunhuset och hur detta i så fall skulle påverka föreningens verksamhet. Sångkören C-klaven och

Instrumentalisterna underhöll på mötena. Filmaren och kåsören Torsten Olson medverkade med bilder från flera länder som han besökt. Föreningssparbanken berättade om tjänster som banken kunde erbjuda och Seniorshopen visade och sålde kläder. Herrarna svarade för underhållningen på ett möte med bl a sång och musik.

Andra sammankomster var höstauktionen i början av oktober och teatercaféet med skådespelaren och teaterkonsulenten Björn Skjefstad, där han berättade och visade bilder från sin uppväxt i Norge. Utflykt till Åsbyggeby fäbod och fisketävling vid Ängesån anordnades under sommaren.

Föreningen firade sitt 35-årsjubileum med en fest i Kommunhuset fredagen den 22 september. Där serverades 165 deltagande medlemmar tre rätters middag med öl eller vin. För underhållningen under middagen och efterföljande dans svarade Tedde o Marianne. Styrelsens för tillfället bildade "sångkör" ledde allsången. Nancy Gilberg berättade på ett lättsamt sätt om föreningens verksamhet under de gångna trettiofem åren.

Studieverksamheten var omfattande under året med 41 cirklar och 340 deltagare. En läsecirkel om boken "De ovanliga", sång, musik och seniordans, porslinsmålning, oljemålning, handarbete och konsthantverk, cirklar i Matlagning för herrar, Vinkännedom med mat, Ät och njut, reseckel om Danmark, cirklar i grundläggande datakunskap PROs-it och Internet i vardagen i ABF:s datasal i Gävle, släktforskning och inom styrelsen PRO:s handlingsprogram. Flera lärde sig att använda mobiltelefonen i cirkeln Mobilär.

Bildspelet

Mackmyrakonflikten 1906 uppfördes för föreningens medlemmar på aprilmötet till 100-årsminnet av den stora föreningsrättsstriden vid Mackmyra bruk i Valbo.

Bildspelet hade föregåtts av en studiecirkel vars medlemmar ville dela med sig av sina kunskaper om konflikten genom att i tidsenliga kläder visa upp ett bildspel med bilder från den aktuella tiden med berättelser, musik, tal och sång. God hjälp vid bildspelets uppsättning och framförande hade ensemblen av konsulenten vid Folkteatern Björn Skjefstad. Förutom cirkeldeltagarna deltog sångkören C-klaven och Instrumentalisterna . Bildspelet uppfördes även vid flera andra tillfällen – bl a för allmänheten i Valbo, för lärare och elever vid Sofiedalskolan, vid LO-distriktets manifestation av 100-årsminnet av konflikten och vid SAP:s A-dagar på Scandic Hotel Väst.

PRO Valbo firar 35-årsjubileum i Kommunhuset med 165 deltagare

Hela ensemblen som medverkade i framförandet av "Mackmyrakonflikten 1906"

Uppläsaren Björn
Pettersson med
Instrumentalisterna

Friskvårdsverksamhet (tidigare benämnt motion) utövades på flera sätt genom boule, Qi-Gong, styrketräning/simning, lättgymnastik, bordtennis och stavgång. Golfspelare medlemmar i föreningen deltog med framgång i distriktsmästerskap och riksmästerskap.

Resor under året – dansresa till Sala, teaterresa till Klockargården, Hargs Bruk och Dragon Gate, tre resor

med Cinderella till Åland varav en julbordsresa, en tvådagars Göta kanalresa och en femdagarsresa till Danmark.

Överskottet av verksamheten under året blev 38 166 kr. Det egna kapitalet var vid årets slut var 128 430 kr. Jubileumsfonden hade vuxit med 10 915 kr till 121 832 kr.

På den politiska riksnivån hände stora saker detta år. Den borgerliga Alliansen bestående av Moderaterna, Folkpartiet och Centern vann riksdagsvalet och tog över regeringsmakten med Fredrik Reinfeldt som statsminister. Socialdemokraten Göran Persson avgick som statsminister efter tio år vid makten och drog sig tillbaka till sin nyuppförda stora bostad (av vissa antagonister benämnd herrgården) på lantbruksfastigheten vid Båvens strand i Sörmland.

Den borgerliga regeringen visar snart att den inte är någon vän till landets pensionärer. Ett extra förvärvsavdrag som avräknas från skatten införs för alla som arbetar. De som tidigare arbetat, kanske 40 – 50 år under sin aktiva tid och nu lever på sin pension, medges inte detta avdrag. Som alla vet grundar sig pensionen i huvudsak på avsättningar från tidigare förvärvsinkomster. Konsekvensen har blivit att pensionärer med en måttlig pension på 10 000 – 12 000 kr per månad år 2010 betalade ca 625 kr mer skatt i månaden än en löntagare med samma inkomst. Skillnaden var ännu större vid en högre pension. Genom att PRO genom uppvaktningar av regeringen och demonstrationer reagerat mot orättvisorna har

skatteskillnaden sänkts för 2011 och pensionärerna betalar detta år ca 325 – 425 kr mera per månad på inkomster i storleksordningen 10 000 – 12 000 kr.

Föreningens verksamheter - förändringar i inriktning och omfattning under åren

Mötesverksamheten

Mötesverksamheten har varit av stor betydelse för PRO Valbo från allra första början.

När föreningen bildades var det särskilt viktigt att komma tillsammans och gemensamt utforma den kommande föreningens verksamhet. Inte minst var det viktigt att få svar på de många frågor som kan dyka upp vid ett sådant tillfälle. Vi får sända ett stort tack till våra pionjärer som för 40 år sedan lade grunden till PRO Valbo.

Som tur var fanns Kommunhuset med en stor samlingslokal att tillgå för mötesverksamheten. Där höll det nybildade PRO Valbo sina föreningsmöten, som i dag kallas medlemsmöten.

Stora möteslokalen i Kommunhuset

När Valbo församling byggde Mikaelsgården flyttade föreningen över mötesverksamheten dit år 1991. År 2005 flyttade föreningen tillbaka till Kommunhuset där ett välutrustat kök ställts i ordning av föreningen. Köket har två spisar, en stor diskmaskin och stora arbetsytor. Det nya köket blev till stor glädje för kökskommittén, som numera ordnar med förtäringen på våra möten.

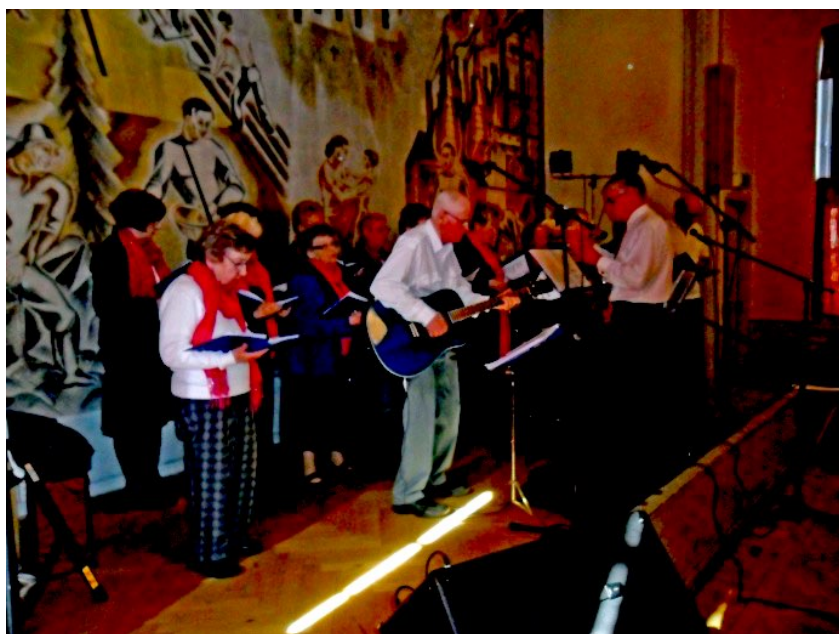
Man kan säga att dagens möten i stort sett genomförs på samma sätt tidigare. Då som nu ges information om aktuella saker som är av intresse för pensionärer, och det ges underhållning av olika slag. Sång och musik har varit och är ett trevligt inslag på våra möten, utförd av egna eller utomstående förmågor.

Det är alltid trevligt när våra "egna"- sångkören C-klaven och

PRO Valbos
kök

Instrumentalisterna - visar upp sig. Det förekommer även utbyte av sångkörer PRO-föreningarna emellan. Vid den årliga mannekänguppvisningen visar några av våra medlemmar, både manliga och kvinnliga, upp det senaste som Seniorshop, Diiza och Dressman har plockat fram till oss. Det är inte ovanligt att flera medlemmar blir sugna på något nytt och lättar på plånboken vid den följande försäljningen. Under tidigare år avslutades mötena med en stunds dans eller bingo och som det allra sista sjöngs nationalsången. Nutidens möten slutar med lottdragning på handarbetscirkelns fina arbeten.

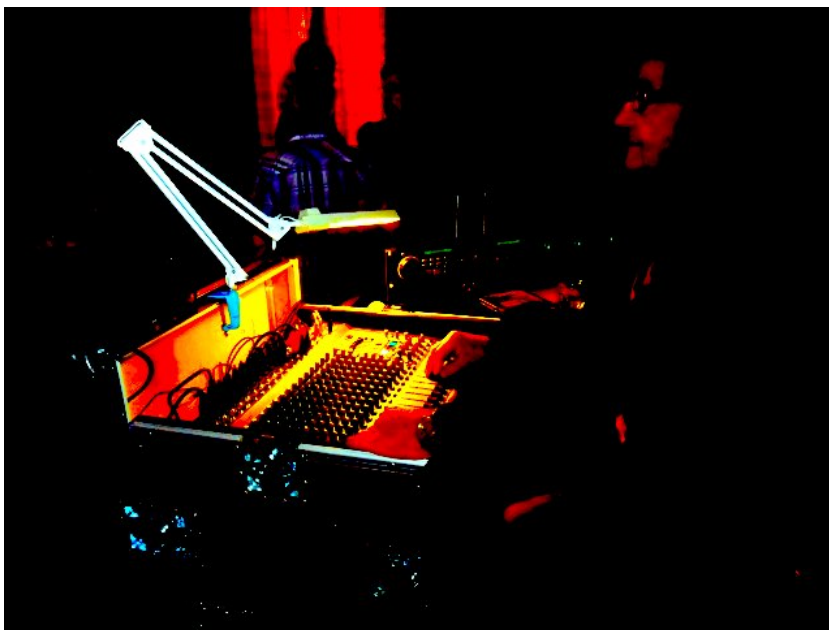
PRO Brynäs
sångkör besöker
PRO Valbo, 2011

Årsmötet hålls senast under mars månad. Då väljs alla funktionärer i föreningen. På novembermötet lägger styrelsen fram budget och verksamhet för det kommande året. Vid detta tillfälle som är så viktigt tycker man att salen skulle vara "knökfull", men så är tyvärr inte alltid fallet. Det är ju då som våra medlemmar skall besluta om verksamhet och ekonomi för det kommande året.

Julgröten äter vi på decembermötet då vi även får besök av vår egen tomte Tage. Förr om åren gick medlemmarna t.ex. på Storgården, Textilgården, Furugården för att hålla surströmmingsskiva, äggsexa, grötfest m.m. Med

föreningens välrustade kök med porslin för ca 150 personer hålls numera sådana tillställningar i Kommunhuset.

På senare år har föreningen anskaffat en ljudanläggning med bra mikrofoner och högtalare, vilket gör att sång och musik går fram mycket bättre. Till anläggningen är en hörslina kopplad. Tack vare ljudanläggningen och föreningens allt i allo i denna del, Sören Åström, har sammankomster som dansaftnar, musikkafé och pubaftnar kunnat genomföras med god anslutning.

Vad som är till stor glädje med mötena, förutom information och underhållning, är att få träffa vänner och bekanta och få en pratstund med varandra. Man kan även knyta nya kontakter eller kanske träffa på en skolkamrat eller arbetskamrat från förr i tiden.

*Sören Åström
sköter
ljudanläggningen*

Studieverksamheten

Som tydligt framgått av den överblickande texten har studier i cirkelform varit ett viktigt mål för föreningen. Det har dock varit med varierande resultat, särskilt under de första tio åren. Vissa år i början var verksamheten av liten omfattning men sedan 1990-talet har det blivit betydligt bättre. Man kan fundera över orsakerna till denna förändring. Det finns sannolikt flera orsaker t ex har föreningens medlemsantal vuxit rejält de senaste femton åren. Entusiasmerande ordföranden och studieorganisatörer har säkert haft stor betydelse. Datorns och mobiltelefonens inmarsch i vardagslivet har medfört ett ökat behov av nya kunskaper. Tillgången till nya lokaler i gamla kommunalhuset har varit av godo för verksamheten. Efter tillkomsten av det fina köket kan man se att herrarnas matlagningscirkel verkligen blommat upp. Damerna har inte

varit sämre och cirklar som "Ät och njut" och "Vin helt enkelt" har varit säkra kort de senaste åren.

*Ingvar Hallqvist,
studieorganisatör
1983-88, läser
dikter*

Många cirklar har varit av typen "hobbycirklar", som t ex porslinsmålning, handarbete, konsthantverk och oljemålning. Studiecirklar i datoranvändande och "internet-surfande" har anordnats i samarbete med ABF. Den allt större utbredningen av mobiltelefoner, även bland pensionärer, har lett till att studiecirklar i användandet av dessa apparater anordnats under namnet "Mobilär". Studiecirklar i släktforskning och läsecirklar har också varit återkommande i studieprogrammet. Att sjunga i kör har alltid

varit ett populärt inslag i vår förening liksom musicerande.

Ett säkert årligt inslag har blivit studier om ett visst landskap eller ett visst land, där cirkeldeltagarna sedan företagit en resa till det landskap eller land som studerats. Cirklar i engelska och trafik-kunskap liksom vad EMU skulle medföra och kunskaper om den allt vanligare sjukdomen

diabetes har också varit föremål för studier i PRO Valbo liksom stadgar och handlingsprogram från PROs kongresser.

*Maj-Lis Nordlöw leder
handarbetscirkeln*

Vi i 65-an

Sedan mitten av 1990-talet har PRO Valbo deltagit i PRO:s veteranvetartävling "Vi i 65-an". Det är en utslagstävling som tar sin början på kommunnivå och går vidare till läns-, region- och riksfinal.

Föreningens lag har nått goda resultat ett par gånger i tävlingen. 1998 blev föreningens lag mästare i PRO-distriktet och 2005 gick föreningens lag till riksfinal på Globen Arena i Stockholm och kom på en hedrande andra plats efter PRO Varberg. Fyra utslagsfrågor krävdes för att skilja lagen åt. PRO Valbos lag bestod av Björn Pettersson, Bengt Grönvall och Mats Emanuelsson.

Från v i bild Nils Åke Öhlin, Maria Weiss och Bengt Grönvall funderar på någon knivig fråga

Friskvård

Under de 40 år som förflutit i PRO Valbo har friskvården både i PRO och samhället i övrigt ändrat karaktär. Motionsformerna har blivit flera och vänder sig till fler utövare. Redan 1972 när föreningen var i sin linda läste medlemmarna "Friskare liv" i cirkelform, som naturligtvis följdes av flera studiecirkel om motion - det vi nu kallar friskvård. Cykelturer, promenader, gymnastik och simning på Sportcentrum är exempel på praktiska motionsformer under föreningens första årtionden. En motionsverksamhet kunde upphöra under något år, när intresset dalade ofta beroende på ledarbrist, för att sedan återkomma, ofta i något förändrad form.

Idag har friskvården utökats med studiecirkel som handlar om att förebygga ohälsa - bl.a. diabetesskola, vikten av rätt kost, positivt och kreativt tänkande, benskörhet, stress, minnesträning.

Motion i form av boule, lättgymnastik, stavgång, bordtennis, Qi-Gong och styrketräning samlar numera många utövare .

*Boulespel på
föreningens
banor i Valbo*

Boulen lockar många utövare två gånger per vecka. Sommartid spelas det på föreningens egna boulebanor utanför PRO-lokalen, vintertid på inomhusbanor vid Folkparken i Gävle. Våra boulespelare har nått fina framgångar i mästerskap.

Lättgymnastik och Qi-Gong

utövas i en stor sal, som rustats på övre våningen i Kommunhuset. Båda verksamheterna har många deltagare. I

denna lokal bedrivs även bordtennis som även den samlar flera deltagare.

I golf har föreningen haft framgångar i mästerskap. Bl.a. distriktsmästerskapets lagtävling där Valbo PRO bland sju startande lag hemförde vandringspokalen.

Styrketräning kan utföras

på Valbo Sportcentrum där även simning är möjligt både sommar och vinter.

Stavgång utförs mera individuellt eller i mindre grupper. Promenader och cykling förekommer fortfarande som motionsform.

*Lättgymnastik
i stora salen,
övervåningen*

I stort sett har våra medlemmar varit mycket aktiva speciellt under de senaste 10 – 15 åren då nya motionsaktiviteter som Qi-Gong och stavgång blivit populära.

Resor och utflykter

Resor blev redan från startåret en populär verksamhet bland medlemmarna. Resorna har med få undantag företagits med buss.

Endagsresor har i stor utsträckning haft resmål inom Gästrikland, Hälsingland, angränsande landskap och till Stockholm. Resmålen har varierat t ex teaterföreställningar, musicaler, danstillställningar, djurparker, Skansen och dagsutflykter t ex till Gysinge folkhögskola, Hälsingland runt, Siljan runt med sevärdheter av olika slag. Mystisk eller hemlig resa var tidigare ett återkommande inslag.

Kafferast på väg hem från Polen 2007

Tvådagarsresor har i stor utsträckning företagits till Åland. På dessa resor har nog det mest lockande varit vad båten kunnat erbjuda i form av mat, dryck och underhållning till ett bra pris. De längre resorna på tre till fyra dagar har företagits till landskap på lite längre avstånd t ex Skåne, Bohuslän, Lappland, Blekinge och Öland, Gotland, Ångermanland, Värmland, Jämtland, Inlandsbanan m fl. Resorna har i regel föregåtts av studiecirkel om det landskap som senare besökts.

På Europas geografiska mittpunkt utanför Vilnius, Litauen

De längre resorna på fyra – sex dagar har haft resmål utomlands. Alla våra Nordiska grannländer har besökts en eller flera gånger. Estland, Lettland

Litauen och Polen har besökts de senaste fem åren. Även utlandsresorna har föregåtts av studiecirklar.

Anslutning till resorna har under åren varit stor från PRO Valbos medlemmar. För det mesta har föreningen kunnat fylla en buss själv. Det är ett tecken på att resor har varit och fortfarande är en uppskattad verksamhet. Medlemmarna har med få undantag själva betalat resekostnaderna utan bidrag från föreningen. Att det ofta varit ett förmånligt pris på resorna har vi våra reseledare, som genom åren lyckats förhandla fram goda villkor med bussbolagen, att tacka för.

Sång och musik

En sångkör med 26 deltagare under ledning av Gunhild Pettersson bildades redan 1971 under föreningens första verksamhetsår. Det var en

Körledaren Sven Norin framför delar av kören 2006

blandad sångkör som framträdde första gången på oktobermötet. Gunhild blev sångkörens ledare under 24 år ända fram till 1995. Hon efterträddes av Sven Norin som än idag leder vår sångkör på ett förtjänstfullt sätt. Sångkören har under alla år medverkat med uppskattad underhållning på medlemsmötena. Repertoaren är omfattande och ofta med inslag som hör årstiden till. Sångkören har också framträtt i andra sammanhang t ex i Valbo och Forsbacka kyrkor, på äldreboenden och för andra PRO-föreningar.

Under alla år har föreningen haft olika sammansatta musikgrupper som underhållit på mötena och längre tillbaks även svarat för dansmusiken då en stunds dans ibland avslutade medlemsmötena. Det saknas

dokumentation över de musikgrupper som de första årtiondena framträdde på detta sätt. Musikgruppen Instrumentalisterna bildades i mitten av 1990-talet av Uno Brink, som också var föreningens ordförande under ett par år. Gruppen startade som en gitarrcirkel men växte efter hand då även andra instrument tillkom. Karl-Erik Hedkvist blev Instrumentalisternas ledare i slutet av 1990-talet och han leder musikgruppen med den äran fortfarande. Självt på gitarr och sång och med stöd av cittera, dragspel och munspel framför gruppen på ett medryckande sätt skillingtryck och visor av Dan Andersson, Evert Taube m fl och med en "snoa" som avslutning.

Allsång har sporadiskt förekommit på medlemsmötena och då varit ett populärt inslag. De flesta medlemmar tycker om att själv delta med sång, speciellt om det är kända melodier och texter.

Medlemsutveckling

Under vår förenings första år, närmare bestämt fem år, växte medlemsantalet stadigt upp till cirka 200. Mellan åren 1976 och 1989, alltså under tretton år, låg medlemsantalet ganska konstant vid detta värde.

Därefter kom en lång period, fram till i dag, när tillströmningen av nya medlemmar har varit konstant ganska god upp till 800 medlemmar.

Av grafen (saknas i denna upplaga) framgår att medlemsantalet har legat ganska oförändrat de senaste åren. Om detta är en tillfällighet eller om det är ett tecken på att de nya pensionärerna inte är så benägna att ansluta sig till en pensionärsorganisation återstår att se.

PRO-kontakt

Att hålla kontakt med medlemmarna mellan medlemsmötena, och de som av skilda orsaker inte deltar i mötena och får sin information där, är en viktig uppgift för föreningen. Allt sedan föreningens start har denna verksamhet till stor del skett genom föreningens kontaktombud - ett antal förtroendevalda medlemmar som delat ut skriftlig information till

medlemmarna och även kunnat ta sig tid för en pratstund. Under 2011 är föreningen indelad i 12 kontaktområden med 20 kontaktombud. För många av våra äldre medlemmar, som har svårt för att delta i gemensamma aktiviteter, är kontaktombuden en viktig länk till omvärlden. Det sker dock stora förändringar i samhället när det gäller möjligheterna att nå fram med information och föreningen försöker anpassa sig till den utvecklingen.

*Karl-Evert Hedqvist
överlämnar
informationsmateriel
för utdelning till
Kjell Östblom*

All viktig information som kallelse till årsmöten och övriga medlemsmöten, information om resor och andra aktiviteter inom föreningen måste nå alla medlemmar. Den typen av information har inom PRO Valbo liksom de flesta PRO-föreningar skett genom annonser under Föreningsnytt i lokaltidningarna och självfallet också på

medlemsmötena. Kallelse till årsmöte har dessutom skett genom utdelning av möteshandlingar genom kontaktombuden. Även studieprogram och mötesprogram och annan viktig information har delats ut på detta sätt. Matrikel över medlemmarna och med viss information om medlemsmöten, andra sammankomster och aktiviteter inom föreningen delas ut i april – maj varje år.

Föreningen har under de senaste fyra åren gett ut ett eget medlemsblad – PRO-filen. Den delas ut till alla medlemmar. PRO-filen är ett sätt att försöka delge alla medlemmar lite om vad som hänt i föreningen. Ordföranden informerar i en egen spalt om viktiga händelser. Referat från någon av det 20-tal kommittéer som verkar inom föreningen är ett stående inslag liksom referat från någon resa, utflykter eller annan aktivitet som nyligen företagits.

Föreningen har sedan några år en egen hemsida, d v s en plats på internet där den som har tillgång till en dator med internetuppkoppling, kan gå in och ta del av den information som föreningen lägger ut. Informationen är därmed tillgänglig både för medlemmar och andra intresserade. Hemsidan är fortfarande under uppbyggnad. Det senaste året har information funnits om föreningen, styrelsens sammansättning, mötesprogram, kontaktmöjligheter, fakta om pensionärsorganisationen PRO och länkar med internetadresser till kommun, apotek, PRO-distriktet, hälsocentralen m fl.

PRO Valbo medverkar också i kontaktverksamhet genom Väntjänsten i Valbo. Den bildas 1996 i samarbete med Svenska Kyrkan, PRO Valbo, Röda Korset och SPF. Väntjänsten har fortfarande sin lokal på Furugården. Verksamheten vänder sig till samtliga äldre i Valbo. Genom telefonjour förmedlas besök, ledsagning och annan hjälp som ligger utanför Omsorgsförvaltningens område. Väntjänsten driver också ett kafé i Furugården som har blivit ett populärt inslag i vardagen för många, som söker sig dit för att träffas och för att "fika" och lyssna på musik eller annan underhållning.

Lokaler

Den första föreningslokalen hyrdes i Valbo Centrum i början av 1980-talet. Det var en mindre lägenhet med rum och pentry. Föreningen bytte till mera ändamålsenliga lokaler 1998 genom att hyra expeditionslokal, ett sammanträdesrum och hall med pentry i Kommunhuset. Lokalerna renoverades av föreningen före inflyttning.

År 2003 utökades den hyrda ytan till ca 100 m² med ytterligare ett sammanträdesrum och vad som efter ombyggnad blev ett välutrustat restaurangkök. År 2009 hyrdes även ca 90 m² lokaler på övre våningen vilka byggdes om och renoverades av föreningen.

Arbetet med ombyggnader och renovering har

Utanför PRO-lokalen i Valbo Centrum, 1994

Expeditionen, 2010

utförts helt ideellt av föreningsmedlemmar med kompetens inom snickerier, elinstallation, målning mm. De två senaste ombyggnaderna har skett under Björn Högströms planering och ledning.

Kostnaderna för inköp av materiel och utrustning i köket har föreningen i huvudsak själv svarat för. Genom dessa medlemmars arbetsinsatser och föreningens utlägg har medlemmarna tillgång till ändamålsenliga lokaler för sammanträden, studier, matlagning och liknande verksamheter. Hyran för lokalerna har för en avtalad period därigenom kunnat hållas lägre än vad som annars skulle ha varit fallet. Ett varmt tack till dessa medlemmar!

Kommunalhuset, som byggdes i början av 1930-talet, har ägts av först Valbo kommun och efter samgåendet Gävle kommun. Våren 2011 avyttrades huset till en privat fastighetsägare. PRO Valbo har hyresavtal ytterligare ett par år för sina lokaler. Det är dock en öppen fråga om föreningen här efter har möjlighet att ha kvar sina lokaler i Kommunalhuset.

Litet om ekonomi

När Valbo Pensionärsförening bildades 1971 anslöt sig föreningen till Pensionärernas Riksorganisation, PRO, som då hade sitt säte i Malmö. I ett välkomstbrev från PRO, undertecknat av dåvarande ordföranden Axel E.Svensson, finner man även uppgifter av ekonomisk karaktär. Riksorganisationen vill vid anslutningen ha en registreringsavgift på 25 öre per medlem. Därefter vill PRO ha en medlemsavgift på 2 kr per medlem och år. Föreningens egen medlemsavgift uppgick till 3 kr per medlem och år. Då var alltså avgiften till den egna föreningen större än

Sven-Erik Lundin installerar elledningar

Möteslokalen övre våningen, 2009

avgiften till riksorganisationen. Nu är förhållandena de omvända. Den totala medlemsavgiften för år 2011 uppgår till 265 kr, av vilken vår egen förening får 50 kr.

Å andra sidan ingår nu den förträffliga medlemstidningen "PRO pensionären" med 10 nummer per år i avgiften. Någon egentlig medlemstidning fanns inte 1971, utan en tidning vid namn "Folkpensionären" som enbart distribuerades genom lösnummersförsäljning. För att stimulera tidningens spridning erhöll den enskilde försäljaren viss provision.

Vid vår förenings bildande betalades alla medlemsavgifter till föreningens kassör, som därefter betalade till riksorganisationen vad den skulle ha. Som ni vet är förfaringsättet nu det omvända. Vi erhåller ett inbetalningskort från PRO, som nu har sitt säte i Stockholm, varefter utbetalningar till PRO-föreningar och PRO-distrikt sker från PRO:s kansli.

Medlemsavgiften är givetvis en viktig inkomstkälla för en PRO-förening.

Andra inkomstkällor av betydelse är enligt senaste årsredovisningen t ex kommunalt bidrag, anordnandet av danstillfällen och auktioner. Den mest inkomstbringande har dock lottförsäljningen blivit.

Om man tittar på vår förenings räkenskaper finner man att under de första 10 – 15 åren var intäkter och kostnader ungefär lika stora, men därefter har intäkterna successivt vuxit mer än kostnaderna och vår förening kan betraktas som ekonomiskt stabil.

Diagrammet (saknas i denna upplaga) visar utvecklingen av det egna kapitalet.

Föreningens framtid

Det är som alltid vanskligt att försöka uttala sig om hur framtiden kommer att gestalta sig och det gäller också PRO Valbos framtid. Finns det fortsatt ett behov bland pensionärer av en förening av PRO:s karaktär? En organisation som verkar för medlemmarnas intressen på det politiska planet på kommun-, landstings- och regeringsnivå utan partipolitiska bindningar och på föreningsnivå för gemenskap mellan medlemmarna genom möten och aktiviteter av olika slag.

Om man ser till de gångna 40 årens verksamhet kan man dra slutsatsen att föreningen har varit behövd. Det har varit en stark utveckling både vad gäller antal medlemmar och av genomförda aktiviteter under perioden. Det är ett imponerande stort ideellt arbete som lagts ned under årens lopp av styrelse och övriga funktionärer. Det är dock inte någon jämnt stigande ökning över åren. Det har funnits perioder då medlemsantalet gått i stå och aktiviteterna minskat i antal. Vad orsaken till dessa variationer beror på kan man bara spekulera om. Det kan t ex ha sin orsak i förändringar i medlemmarnas intresse, styrelsens och kommittéernas intresse och engagemang, föreningens ekonomi, tillgång till lokaler mm.

Om man blickar framåt blir det allt fler pensionärer både i antal och som del av befolkningen. Underlaget för rekrytering till PRO ökar därigenom. Men det är redan i dag många som konkurrerar om pensionärernas intresse. Det kommersiella utbudet är stort och många pensionärer har råd att kosta på sig lite extra. Även om en del vill uppleva friheten som nybliven pensionär, genom att inte ha några bindningar alls, så kommer många att förr eller senare att söka sig till den gemenskap som kan upplevas i en förening.

PRO Valbo behövs utan tvekan även i framtiden för att med möten och olika aktiviteter skapa mötesplatser där pensionärer kan utöva sitt intresse och finna gemenskap med likasinnade. PRO som organisation behövs också i framtiden för att framföra pensionärernas önskemål och behov på olika politiska nivåer, eftersom nästan ingen annan tar på sig den rollen. Det är t ex tunt med riksdagsledamöter i pensionsålder.

**Ordförande, kassörer, studieorganisatörer och sekreterare i PRO
Valbo åren 1971 – 2011**

År	Ordförande	Kassör	Studieorganisatör	Sekreterare
1971	Gottfrid Bror	Anders Eriksson	John Åberg	Hilda Andersson
1972	John Åberg	”-	”-	Ingeborg Rönnqvist
1973	Alfred Engvall	Sylvia Dahlberg	John Wallén	”-
1974 -1975	”-	”-	Axel Wahlman	”-
1976	”-	Johan Linde	”-	Lisa Westholm
1977	Herman Höjd	”-	Viktor Olsson	”-
1978	”-	”-	Karin Östling	”-
1979 – 1980	Gustav Eriksson	”-	”-	”-
1981	Albin Eriksson	”-	”-	”-
1982	”-	”-	”-	Anna-Lisa Hessman
1983	Erik Carlsson	”-	Ingvar Hallqvist	”-
1984 – 1985	”-	Yngve Elvström	”-	”-
1986	”-	Anna-Lisa Hessman	”-	Gustav Harnesk
1987 – 1988	”-	”-	”-	Olle Hillgren
1989 – 1991	”-	Ingvar Hallqvist	Kjell Portström	”-
1992	”-	”-	”-	Hildur Blomkvist
1993	Uno Brinck	”-	”-	”-
1994	”-	”-	Bengt G Svensson	”-
1995	Bengt G Svensson	”-	Ann-Britt Rosén	”-
1996 - 1997	”-	Barbro Lundh	”-	”-
1998	”-	”-	”-	Ing Britt Holmblad
1999	Maria Weiss	”-	”-	”-
2000 – 2002	”-	Barbro Andersson	Mats Emanuelsson	”-
2003 – 2004	Björn Högström	”-	”-	”-
2005	Mats Emanuelsson	”-	Björn Pettersson	”-
2006	”-	Sture Vestin	”-	”-
2007 - 2009	Björn Högström	Barbro Feldt Andersson	”-	”-
2010	Gunnar Åkerström	”-	Irène Orrenskog	Jan Östling
2011	”-	Kerstin Sjöberg	”-	Ing Britt Holmblad

Erik Carlsson ordf 1983-92, t v i bilden

Bengt G Svensson ordf 1995-98, t h i bilden

Maria Weiss ordf 1999-02, t h i bilden

*Styrelsen 2009, Björn Högström ordf 2003-04, 2007-09
i mitten bakre raden*

Mats Emanuelsson ordf 2005-06

*Styrelsen 2011, Gunnar Åkerström, ordf 2010-11, 5:e fr h
i bilden*

Bilden ovan är en tavla sammansatt av bilder från friskvårds- och studieverksamheten år 2003 – 2004. Tavlan har skänkts till PRO Valbo av Ilona Edman-Lundh som fotograferat och utfört montaget.